

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Květa Fremrová

Název práce: „Jako by kousek z nás zůstal tam někde ve Švédsku“ Evakuace finských „válečných dětí“ do Švédska během druhé světové války

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

prof. PhDr. Petr Svobodný, Ph.D., Ústav dějin UK a archiv UK, Ovocný trh 3, 116 36 Praha 1, vědecký pracovník

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Autorka si předsevzala seznámit především českého čtenáře s jednou méně známou, přesto však výraznou kapitolou jinak dnes i v českém prostředí poměrně zpracované historie tří finských válek v období let 1939-1945. Osud finských válečných dětí (*sotalapset*), tj. dětí evakuovaných ve válečné době z Finska do Švédska, je vzhledem k množství dětí (a násobně příslušníků jejich rodin) mimořádně nosným tématem, a to z několika důvodů, autorkou dobře vystižených. Rozhodnutí a realizace evakuace dětí a jejich umístění v nových rodinách tvoří podstatnou část politických, sociálních i kulturních dějin období druhé světové války, z pohledu Skandinávie pak především v kontextu finských válek na jedné a proměn švédské neutrality na druhé straně. Podobně návrat dětí (zdaleka ne však všech) po válce a reflexe jejich osudů s menším či větším odstupem (krátce po válce, během studené války a tzv. období finlandizace, po pádu železné opony), a to dětmi samými, jejich rodinami i finskou společností (respektive jejími segmenty) je závažným tématem nejen historiografie, ale i dalších společenských a humanitních věd. Autorce se její záměr seznámit s tématem ve všech rovinách výborně podařil.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

V úvodních kapitolách (vlastní úvod a kapitola o metodologii a práci s prameny) autorka představila velmi stručně své metody (první kapitola má být deskripcí historických okolností v obou zemích, druhá historickou analýzou příprav, průběhu a výsledků evakuace, třetí analýzou zájmu o fenomén *sotalapset* v současném Finsku), podrobně se naopak věnovala rozboru pramenů a použité literatury. Ty rozděljuje (vedle nutných obecných prací k období druhé světové války) na práce systematicky popisující a analyzující evakuaci finských dětí, její reflexi (respektive ne-reflexi) v období do roku 1989 i novou vlnu zájmu poté na jedné straně, a práce zachycující osudy jednotlivců (opět během války samé i jejich vyrovnávání se s osudem krátce i dlouho po válečné zkušenosti) na straně druhé. Pozoruhodné je použití netradičních pramenů vypovídajících zejména o druhém životě *sotalapset*, respektive vytváření soukromých i veřejných narativů o této zkušenosti (oral history, dokumentární filmy, památníky).

Její přístup k tématu je tvůrčí, práce je velmi dobře strukturována, argumentace ve všech částech výtečná. Součástí práce je obrazová příloha, která není jen ornamentálním doplňkem, ale z větší části prohlubuje uvedené informace (především mapka, ale vzhledem k citlivosti tématu i některé fotografie).

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce je psána kultivovaným a téměř bezchybným jazykem (pouze na několika místech se vloudilo pár chyb či opomenutí (chybí sloveso nebo se slovo naopak opakuje – s. 9, 10, 11)). Předností práce je zvládnutí poměrně značného množství cizojazyčné literatury, včetně finské, což je nutné zvláště ocenit. Z dalších formálních hledisek jsem neshledal žádné nedostatky.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Celkově působí práce vyspělým dojmem, s potenciálem pro další pokračování. Za nejsilnější považuji poslední kapitolu, ve které je práce nejpřínosnější a argumentace autorky nejpřesvědčivější jak v pohledu na vyrovnávání

se *sotalapset* a dalších generací (dnes již vnuků) jejich rodin s válečnou zkušeností, tak v pohledu na problémy s vytvářením celospolečenských reflexí a narativů této zkušenosti i jejího podílu na celkovém obrazu těžkého období finských dějin (války let 1939-1945, ale i období tzv. finlandizace).

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- a. Vhodnost používání finského *sotalapset* jako termínu jedinečné finské zkušenosti oproti širšímu termínu „válečné děti“.
- b. Možnosti komparace fenoménu *sotalapset* a některých dalších fenoménů „válečných dětí“ (například „Wintonovy“ děti, české/židovské děti ve Skandinávii apod.

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku výborně.

Datum: 2. 6. 2014

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.